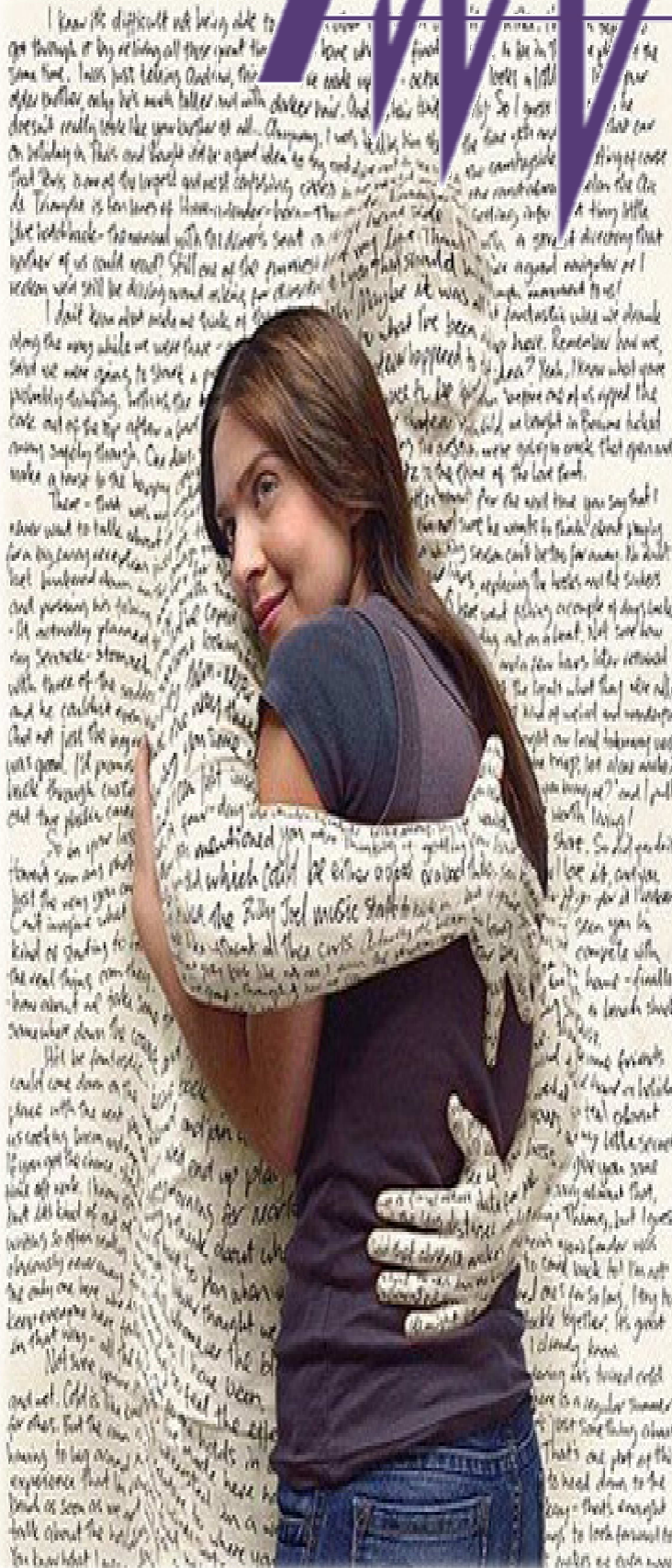


# IMPULS

ISSN 2217-6578.

INFORMATIVNI ČASOPIS UINARS - BROJ 2



*... Drugi Vas slušaju. Mi Vas čujemo!*

**2011. GODINA UINARS USPEHA!**

*Korak po korak ...*

*Novi mostovi UINARS*

*Glas UINARS ...zajednički trag u vremenu!*

UINARS inicijative i priručnici ...

**„UINARS – vrednost koju stvaramo“**

UINARS u pokretu

UINARS pogled u napred

UINARS pogled u nazad

**U susret Evropskom Kongresu**

Energija pojedinca, snaga jedinstva, jedinstvo asocijacije ...

**Projekat kompjuter kao Čl@n tima**

**Izazovi za budućnost**

*Dotirni budućnost!*

**IMPULS – ritam života, ritam znanja!**

**U potrazi za novinama –**

**UINARS BEZ GRANICA!**

**INSPIRIUM – nadahnjuje i inspiriše!!**

**UINARS POVEZUJE SVETOVE**

**Konkurs UINARS 2012.**

**i još mnogo toga!**



ISSN 2217-6578

**INFORMATIVNI ČASOPIS  
„IMPULS“ UINARS  
DECEMBAR 2011.**

**ISSN 2217-6578**

**IZDAVAČ**

UDRUŽENJE MEDICINSKIH SESTARA – TEHNIČARA  
INTENZIVNIH NEGA, ANESTEZIJE I REANIMACIJE  
SRBIJE

**GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK**

Gordana Dragošev

**ZAMENIK GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA**

Sanja Paunić, dipl. ecc menadžer u zdravstvu

**IZVRŠNI UREDNIK** - Vms Sofija Alijević

**Autori tekstova**

Gordana Dragošev – G.D.

Sanja Paunić – S.P. - Beograd

Sofija Alijević – S.A. – Beograd

Vasilije Micić – V.M. - Kikinda

**Idejno rešenje i dizajn – G.D.**

**PRELOM TEKSTA I ŠTAMPA**

**Control P – Niš**

**TIRAŽ – 250**

CIP - Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд

61

IMPULS : informativni časopis UINARS /  
glavni i odgovorni urednik Gordana Dragošev.  
- 2011 (septembar) - . - Niš (Bulevar  
Nikole Tesle 23/1) : Udruženje medicinskih  
sestara-tehničara intenzivnih nega,  
anestezije i reanimacije Srbije, 2011- (Niš :  
Control P). - 30 cm

Tromesečno  
ISSN 2217-6578 = Impuls (UINARS)  
COBISS.SR-ID 185892364

Polazimo od sebe. Napredak i uspeh koji želimo za nas, želimo i za vas. Znati ko smo i gde hoćemo da stignemo su prva pitanja koja postavljamo i sebi i vama. Prepoznati svoje potencijale i ostvariti svoje snove su ključne

tačke oslonca naše **vizije**. Naša **misija** je podsticanje istraživačkog i kreativnog duha. Naši zajednički ciljevi su unapređenje profesije, njena vidljivost i prepoznatljivost u društvu, stvaranje novih mogućnosti, kreiranje novih rešenja i poduhvata bitnih za celokupno sestrinstvo. Naša zajednička

**strategija** je održivi razvoj profesije kroz stalna ulaganja u nova znanja, ljudske resurse, životnu zajednicu i okolinu. Mi vas razumemo jer imamo dugogodišnje profesionalno iskustvo u raznim oblastima delovanja, od izrade stručnih radova, preko organizovanja mnogih domaćih kurseva, skupova i kongresa, izdavaštva, pa sve do organizacije i učešća u organizaciji evropskih i svetskih kongresa. Stoga, u saradnji sa vama, umemo da kreiramo i realizujemo vašu potrebu za kontinuiranom edukacijom i organizovanjem iste. Mi kažemo šta mislimo

pri čemu su nam u **fokusu** vaši ciljevi, a ne vaše želje. Važno je imati partnerski, iskren i otvoren odnos koji se postepeno gradi i neophodno je zadržati ga u svakom momentu i segmentu komunikacije. Mi verujemo, i samo tako i poslujemo, u princip međusobnog poverenja. Mi vama verujemo, i vi nam uzvraćate poverenjem. Tako gradimo dugoročne poslovne i ljudske veze. To potvrđuju i dugogodišnje saradnje sa mnogim domaćim, regionalnim, evropskim i svetskim udruženjima i asocijacijama.

**Drugi vas slušaju. Mi vas Čujemo**

# 2011. GODINA UINARS USPEHA

## ZAKON JE ZA SVAKOGA ZAKONI!

15.01.2011. godine u Amfiteatru KBC "Dr Dragiša Mišović Dedinje", Beograd, održana je Skupština UINARS 2011 na kojoj je usklađen Statut UINARS sa novim Zakonom o udruživanju građana Srbije. U skladu sa novim Statutom UINARS i Zakonom o udruživanju građana Srbije izabrani su novi članovi Izvršnog i Nadzornog odbora, članovi Suda časti i članovi stručnih kolegijuma za mandatni period 2011. -2015. Takođe, na Skupštini UINARS produžen je mandat predsednici UINARS do 2015. godine.

Kao novina u budućem radu doneta je ODLUKA o

- ✚ Imenovanju tri Potpredsednika UINARS i to: Potpredsednik UINARS za za administrativno -pravno-tehničke zadatke, Potpredsednik UINARS za organizaciju, realizaciju i evaluaciju programa KE, Potpredsednik za organizaciju, realizaciju i evaluaciju rada UINARS na međunarodnom nivou;
- ✚ Formirane su tri sekcije UINARS i to: Sekcija intenzivnih nega, Sekcija anestezije i reanimacije, Sekcija inovacija i informatike UINARS i imenovano rukovodstvo Sekcija UINARS;
- ✚ Formiran je odbor za recenziju stručnih programa KME UINARS i imenovani članovi i drugi odbori, dokumenti i Pravilnici koji su od interesa za rad UINARS do 2015. godine.

U skladu sa ZAKONOM Udruženje medicinskih sestara - tehničara intenzivnih nega, anestezije i reanimacije Srbije, skraćeni naziv UINARS upisuje se u Registar AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE Br BY 3445/2011.

## NOVI MOSTOVI UINARS

UINARS je u toku 2011. godine pokazao i dokazao koliko je široko otvoren za saradnju sa drugim udruženjima u Srbiji i Evropi. U toku 2011 godine potpisan je sporazum o uzajamnoj međunarodnoj saradnji između UINARS I HUIS Hrvatske udruge informatike u sestrinstvu. Uspostavljena saradnja sa Udruženjima medicinskih sestara Republike Srpske i to Regije Banja Luka i Regije Foča. Medicinskim sestrama i tehničarima Federacije BIH Zenica, Tuzla, Sarajevo, Mostar i drugi. UINARS je podržao inicijativu formiranja Udruženja MS intenzivnih nega BIH i Udruženja anestezičara BIH. Takođe, potpisan je sporazum o saradnji sa udruženjem E-razvoj Srbije. U saradnji sa UMSTB Srbije predstavnik UINARS učestvovao je na zasjedanju Evropske federacije pedijatrijskih sestara u Ljubljani 2011.

## KORAK PO KORAK

UINARS tim je u toku 2011. godine organizovao niz studijskih boravaka za medicinske sestre i tehničare Srbije sa ciljem da se MST Srbije upoznaju sa savremenim tokovima u intenzivnoj medicini, anesteziologiji, reanimatologiji i sestrinstvu. Organizovana je poseta: Univerzitetkom medicinskom centru Utreht, Holandija, Akademskom medicinskom centru Amsterdam, Holandija, Univerzitetkom medicinskom centru "Medizin Johann Wolfgang Goethe" u Frankfurtu na Majni. U okviru stručne ekskurzije UINARS 2011. godine UINARS predstavnici obišli su: Klinički centar Zagreb - Hrvatska, Univerzitetki klinički centar Ljubljana u Sloveniji, Univerzitetki klinički centar Udine u Italiji i specijalnu bolnicu za plućne bolesti "Golnik" Slovenija.

## STRUČNI SUSRETI UINARS 2011.

U toku 2011. UINARS timovi su organizovali 4. Kongres UINARS u Sava centru, Beograd, kurs na temu „Lična zaštita zdravstvenih radnika od štetnih uticaja iz bolničke sredine“ u Nišu, rešavanje testa na temu „Lična zaštita zdravstvenih radnika“ u Sremskoj Kamenici, Boru, Subotici i Beogradu. Organizovani su sledeći stručni skupovi u toku 2011. godine: „Bolničke infekcije - mere prevencije ugrađene u postupke zdravstvene nege“ u Nišu, „Kardiopulmonalna cerebralna reanimacije“ u Beogradu i Nišu, „Kontinuirana medicinska edukacija“ u Užicu, „Kompjuter kao član medicinskog tima“ u Beogradu i Nišu, „Intenzivna nega i anestezija bez zidova“ u Kikindi, „Slučajna trovanja hemijskim materijama“ u Beogradu, „Intravenska anestezija - zadaci anestezičara“ u Beogradu, „Praktične veštine u pedijatrijskoj intenzivnoj nezi“ u Beogradu, „Zbrinjavanje respiratorno ugroženog pacijenta“ u Nišu, „Kontrola kvaliteta u u odeljenjima JIL i anestezije“ u Ljubljani, Slovenija, „Standardi i protokoli zbrinjavanja bolesnika u JIL“ u Udinama, Italija. U okviru stručnih okupljanja UINARS prisustvovalo je 2550 učesnika.

## GLAS UINARS NA MEĐUNARODNIM KONGRESIMA

Učešće na 4. Kongresu EfCCNa u Kopenhagenu, Danska, Kongresu Hrvatskog Društva MS anestezije, reanimacije, intenzivne skrbi i transfuzije, Stručnim susretima Sekcije MSZT intenzivnih nega, anestezije i transfuziologije Slovenije, Simpozijumu MST Regije Banja Luka, Prvom Simpozijumu MST Regije Foča, Republika Srpska, Učešće na BH-ICU 3rd International Critical Care Seminar, Zenica 2011 i učešće na 5. Kongresu MST Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem.

## ZAJEDIČKI TRAG U VREMENU

Od 2011. UINARS je svoju izdavačku delatnost obogatio sa dva časopisa. Informativni časopis UINARS "IMPULS" ima za cilj da sadašnjem i potencijalnom, budućem, članstvu, transparentno predstavi aktivnosti Udruženja. Trudimo se da na što bolji način prezentujemo svoja iskustva i prenesemo stečena znanja sa domaćih i međunarodnih skupova, da "opipamo puls" čitalaca i članstva i pravovremeno reagujemo u smeru aktivnosti za koje članstvo pokazuje interesovanje i da na taj način imamo odgovarajući "monitoring". "IMPULS" izlazi četiri puta godišnje (mart, jun, septembar, decembar). Naučno stručni časopis "INSPIRIUM" UINARS, "udahnuo" je novu energiju u sestrinstvo Srbije. Sa ambicioznim ciljem da u dogledno vreme bude indeksiran u međunarodnoj bazi naučno-stručnih časopisa, "INSPIRIUM" je prvobitna očekivanja ne samo ispunio, već i prevazišao. To je prvi časops za medicinske sestre u Srbiji koji sestrinstvo integriše u akademsku zajednicu usmerenu na istraživanja i medicinu zasnovanu na dokazima. Izlazi tri puta godišnje (april, avgust, decembar). Elektronska biblioteka UINARS 2011 objedinjuje sva štampana izdanja UINARS u e-bazi, na webu i nosaču memorije i na taj način omogućava mnogo širu dostupnost i distribuciju edukativnih sadržaja-potpuno besplatno.

## UINARS U VAŠEM DOMU

Osluškujući naše članstvo, ali i sve one koji su uključeni u proces kontinuirane medicinske edukacije, shvatili smo da je danas, u teškoj materijalnoj i socijalnoj situaciji u kojoj se sestrinstvo Srbije nalazi, veliki problem svih koleginica i kolega odlazak na stručne skupove, koji vrlo često ne pružaju ni minimum kvaliteta, a iziskuju značajan utrošak vremena i novca. Stoga je UINARS tim, integrisao stručna i profesionalna znanja sa naprednim informaciono-komunikacionim tehnologijama i rešio problem omogućivši svim medicinskim sestrama i zdravstvenim tehničarima edukaciju u najkomfortnijim uslovima-iz svog doma. Sve što je potrebno da uradite jeste da uključite Vaš računar, udobno se smestite, povežete se na internet i putem bilo kog browsera odete na web site [www.uinars.rs](http://www.uinars.rs).

"Bolničke infekcije i mere prevencije" je prvi on-line test za medicinske sestre u Srbiji akreditovan odlukom broj 153-02-575/2011-02 od 01.03.2011. godine i dodeljeno mu je 10 bodova.

On-line test je na raspolaganju 24 časa dnevno, svaki dan u godini uključujući vikende, praznike i sve one dane kada pronađete vreme koje možete da posvetite svojoj edukaciji.

## UINARS INICIJATIVE

Sekcija anestezije i reanimacije UINARS donela je na III Kongresu održanom 08. i 09. aprila 2011. godine u Beogradu Zaključke i ZVANIČAN STAV o standardima za postdiplomsu edukaciju medicinskih sestara – tehničara u anesteziji. Zaključci i Zvaničan stav Sekcije anestezije i reanimacije UINARS je usvojen. Na inicijativu UINARS tima, a u skladu sa prepoznatim potrebama profesije pokrenuli smo i realizovali Projekat "Medicinska informatika – kompjuter kao član tima" u okviru koga su održani različiti vidovi edukativnih programa, odštampana 2 priručnika i jedan promotivni plakat.

## PRIRUČNICI UINARS

U toku 2011. godine UINARS je izdavač sledećih štampanih izdanja: Priručnik „Bolničke infekcije i mere prevencije“ i „Lična zaštita zdravstvenih radnika od štetnih uticaja iz bolničke sredine“, priručnik a "Osnovi tehnologije i informatike u sestrinstvu", vodiča „U susret evropskom kongresu“, vodiča „ IKT u službi izrade i prezentacije stručnog rada“ i priručnika IFNA „Osnovi anestezije“. Nadamo se da smo izdavačkom delatnošću i ogromnim trudom aktivista Udruženja uloženi u pisanje i objavu ovih izdanja, doprineli profesionalnom razvoju struke i pružili čitaocima kvalitetno, koncizno i edukativno štivo.

G.D. S.P. S.A.

## REAKCIJE NA "Impuls" i "INSpirium" UINARS Slobodan Krstić – E-razvoj

PREPORUČUJEM: Impuls UINARS - INFORMATIVNI ČASOPIS Udruženja UINARS koje pleni inovativnošću i impresivnom razvojnom komponentom.

### „SAVREMENI STANDARDI U PRIMENI PERIFERNE INTRAVENSKJE TERAPIJE“ - Medicinski fakultet Novi Sad

Na poziv Centra za kontinuiranu edukaciju Medicinskog fakulteta u Novom Sadu upućenog UINARS, odnosno šefa edukacionog tima, Doc. Dr Dragane Milutinović, bliske saradnice UINARS, učestvovali smo na izuzetno kvalitetnom kursu na temu „Savremeni standardi u primeni periferne intravenske terapije“. Podpredsednica za međunarodnu saradnju UINARS, Sofija Alijević, koja je u ime UINARS učestvovala na kursu, vratila se iz Novog Sada sa izuzetnim utiscima vezanim za visok kvalitet svih predavanja kao i samu organizaciju kursa. Predavanja su održana 7. oktobra 2011. u prostorijama Medicinskog fakulteta, sa 50 učesnika iz Srbije i regiona. Kurs se sastojao iz 9 predavanja vrsnih predavača sa Katedre za zdravstvenu negu, Katedre za anatomiju, Katedre za farmakologiju i toksikologiju Medicinskog fakulteta Novi Sad, kao i jedne tematske radionice. Ceo sadržaj kursa bio je izuzetno edukativan, kako za učesnike sa određenim brojem godina radnog iskustva tako i za nastavnike praktične nastave u srednjim medicinskim školama koji su takođe bili prisutni. Najjači utisak su poneli učesnici iz regiona, koji su mišljenja je neophodna realizacija ovog kursa i u njihovim zdravstvenim ustanovama. Sofija Alijević je u ime UINARS informisala sve prisutne o 5. evropskom kongresu EfCCNa i UINARS koji će biti održan od 23-25. maja 2013. godine u Beogradu. Zahvaljujemo se Doc. Dr Dragani Milutinović i njenom timu koji nam je priredio ovako kvalitetna predavanja, unapred se radujemo njihovim budućim projektima i nastavku saradnje. **S.A.**

### SASTANAK UDRUŽENJA E- RAZVOJ UINARS PRVI PUT PRISUSTVOVAO SASTANKU

Kao član Udruženja E-razvoj, a na osnovu potpisanog sporazuma između predsednika oba udruženja – gospodina Slobodana Krstića i Gordane Dragošev, UINARS je prvi put učestvovao na sastanku Udruženja E-razvoj održanom 25. novembra u sali Privredne komore u Beogradu. Ujedno, UINARS je prvo i jedino udruženje medicinskih sestara za sada, koje je član Udruženja E-razvoj i koje je prepoznalo značaj članstva u udruženju ovakve vrste. Udruženje e-Razvoj je dobrovoljno, nevladino i neprofitno udruženje, osnovano 25.03.2010.god. na neodređeno vreme radi ostvarivanja ciljeva u oblasti razvoja informacionog društva. Kako u našoj oblasti, oblasti sestrinstva, nismo imali dovoljan izvor informacija na temu informaciono komunikacionih tehnologija, a smatramo to neophodnim u svakodnevnom radu, UINARS je potražio nove, adekvatne izvore informacija.

U Udruženju E-razvoj, na čelu sa gospodinom Slobodanom Krstićem su prepoznali želju UINARS da unapređuje svoj rad iz čega je proizašla nova saradnja.

Na sastanku je bilo prisutno oko 100 učesnika iz sfere informaciono-komunikacionih tehnologija, a predavanja i diskusija bili su više nego interesantni. Takođe, na sastanku su svi prisutni obavješteni o sledećoj konferenciji Udruženja E-razvoj koja će se održati 23. marta 2012. u svečanoj Sali opštine Stari grad u Beogradu. UINARS će i ovaj datum obeležiti u kalendar svojih aktivnosti, a u budućnosti se planiraju i nove saradnje sa ovim Udruženjem. **S.A.**

## Balkan Security Network i UINARS

Na inicijativu predsednice UINARS, Gordane Dragošev, UINARS je bio jedan od učesnika seminara u organizaciji Inovacionog centra Mašinskog fakulteta u Beogradu, 22. septembra 2011. Tema seminara bila je „EU fondovi za mala i srednja preduzeća“, a moderator seminara bio je gospodin Boško Nektarijević, izvršni direktor Balkan Security Network. Ova kompanija edukuje preduzetnike i ostale zainteresovane koji bi želeli da plasiraju nove proizvode ili razviju svoje projekte uz pomoć donacija iz fonda Evropske komisije. Motiv za učešće UINARS na ovom seminaru bio je projekat iz oblasti informaciono komunikacionih tehnologija „Kompjuter kao član medicinskog tima“, koji bi uz finansijsku pomoć iz EU, mogao da se razvije i proširi. Na tročasovnom seminaru moglo se čuti nekoliko izuzetno korisnih predavanja, a posebno od strane dvojice predavača iz Evropske unije, dr Jurgen Henken i dr Thies Witiq, kao i mnoštvo novih informacija. Na osnovu popunjenog upitnika kroz radionicu u sklopu seminara, organizatori iz Balkan Security Network pozvali su nas na još jedan grupni sastanak iz oblasti informaciono komunikacionih tehnologija. Sastanak je održan 28. septembra 2011. u predstavništvu ICIP (Improved Competiveness and Innovation Project) u Beogradu. Na ovom sastanku dobili smo još informacija o metodologiji projekta, šta treba da sadrži, koje ciljeve treba da zadovolji kako bi mogao da konkuriše za donaciju iz EU fondova. Imajući u vidu da treba raditi na unapređenju projekta kako bi se zadovoljili svi kriterijumi, UINARS planira da nastavi saradnju sa Balkan Security Network kako bi i u budućnosti imali dobru logističku podršku za plasiranje projekata širom Srbije, kao i van granica naše zemlje. **S.A.**

## Pediatric Nurses associations of Europe

### 18. SASTANAK PNAE Beograd, 2 – 4. 11. 2011.

Redovan sastanak Evropskog udruženja pedijatrijskih sestara (PNAE), 18. po redu, održan je ovog puta u Beogradu na veliko zadovoljstvo domaćina i organizatora – Udruženja medicinskih sestara, tehničara i babica Srbije (UMSTBS). Koleginica Dijana Otašević, podpredsednica UMSTBS i predsednica pedijatrijske sekcije udruženja, bila je više nego uspešan domaćin ovog dvodnevnog sastanka. UMSTBS prikazao je Beograd i medicinske sestre Srbije kao izuzetne profesionalce koji su predani svojoj profesiji. UINARS, kao blizak saradnik UMSTBS, učestvuje na sastancima PNAE od ove godine i ovo je drugi sastanak po redu na kome je prisutan. Na sastanku su učestvovala koleginice i kolege iz nekoliko zemalja Evrope (Velika Britanija, Holandija, Belgija, Norveška, Austrija, Hrvatska, Grčka) kao i predsedništvo pedijatrijske sekcije UMSTBS. U ime pedijatrijskih sestara UINARS sastanku je prisustvovala Sofija Alijević, podpredsednica UINARS za međunarodnu saradnju. Sastanak je bio izuzetno ispunjen dnevnim redom, samim tim zahtevan, ali obzirom na obilje profesionalnih pitanja i dilema koje su razmatrane, diskutovane i rešavane i izuzetno konstruktivan. Ostalo je mnogo pitanja koja će i u budućnosti biti rešavana u cilju poboljšanja nege dece na svim nivoima. Sastanku se na kratko pridružio i Dragan Šašić, direktor Komore medicinskih sestara Srbije kako bi pozdravio prisutne, što su koleginice iz Evrope ocenile kao veliko poštovanje prema njima. U sklopu dvodnevnog sastanka organizovan je i službeni obilazak Univerzitetske dečje klinike i Instituta za neonatologiju u Beogradu gde su ih dočekale i ugostile glavne sestre ustanova. Naši gosti imali su priliku da vide sličnosti i razlike sa njihovim bolnicama. Ono što je bio i njihov utisak, kao i svih saradnika iz inostranstva ranije, to je da medicinske sestre u Srbiji rade u mnogo oskudnijim uslovima, naročito kada je prostor i broj medicinskih sestara u pitanju, ali da je visok kvalitet u radu više nego evidentan. Posetu našim bolnicama svrstali su u red izuzetnih ličnih iskustava s obzirom na to da su prvi put u poseti nekoj bolnici u Srbiji. O poseti su još rekli da priznaju da su od medicinskih sestara u Srbiji imale priliku da nauče kako raditi kvalitetno sa ograničenim resursima. Detaljniji izveštaj o ovom sastanku i zaključcima sa sastanka imaćete priliku da pročitate u nekom od sledećih brojeva Impulsa. Čestitamo kolegincama iz UMSTBS na uspešno organizovanom sastanku PNAE čiji je koordinator Fiona Smith (V.Britanija), na svečanoj oproštajnoj večeri, dala i poslednji zaključak “da su Srbija, Beograd i UMSTBS zadali zadatak i postavili zlatne standarde za organizaciju PNAE sastanaka u budućnosti”.

S.A.

## ENERGIJA POJEDINACA SNAGA JEDINSTVA JEDINSTVO ASOCIJACIJE

UINARS je od samog osnivanja težio da napredni rad na svim poljima, a posebno u oblasti KME. Tako je predsednica UINARS inicirala realizaciju edukativnih stručnih programa u 2011. godini kroz mrežu stručnih skupova u ustanovama širom Srbije. Ono što je bilo važno u ovakvom načinu organizacije KME je da su naši aktivisti imali priliku da sami predlože teme, odrede autore i organizuju celokupan stručni program u svojoj ustanovi za sve zainteresovane. To je bio izazov kako za predsedništvo UINARS tako i za naše aktiviste. Po prvi put su u organizaciji nekog stručnog skupa UINARS mogli da učestvuju samostalno od početka do kraja. Svakako, imali su bezrezervnu logističku podršku od strane iskusnijih članova tima UINARS. I tako, od prvobitne ideje do same realizacije prošlo je nekoliko meseci vrednog rada. Danas, možemo da kažemo da je u periodu septembar – novembar 2011. godine održano 10 stručnih skupova u Beogradu, Nišu, Kikindi, Užicu sa više od 1000 učesnika. U planu je da se ovi stručni skupovi ponove i u sledećoj godini za sve one koji nisu bili u prilici da prisustvuju. Stručni skupovi su bili na sledeće teme: Kontinuirana medicinska edukacija (Užice); Kardiopulmonalna cerebralna reanimacija (Beograd i Niš); Zdravstvena nega i zbrinjavanje respiratorno ugroženog bolesnika, kompetencije medicinske sestre tehničara (Knez Selo – Niš); Praktične veštine u pedijatrijskoj intenzivnoj nezi (Beograd); Slučajna trovanja hemijskim materijama, prevencija i zbrinjavanje (Beograd – VMA); Anestezija i intenzivna nega bez zidova (Kikinda – održana 3 stručna skupa); Intravenska anestezija – zadaci anestetičara (Beograd). Svi skupovi su ocenjeni kao veoma kvalitetni od strane učesnika. Najveća satisfakcija celog užeg i šireg tima UINARS je uspeh naših aktivista u samostalnoj realizaciji skupova i samopoznavanja da imaju mnogo više znanja i veština kojih nisu bili svesni. Osnovna ideja predsednice UINARS je bila

da se na ovaj način da prilika za rad svima koji su za to zainteresovani, kao i da se UINARS približi svom članstvu kroz organizaciju stručnih skupova u matičnim ustanovama. Ocena UINARS tima je da je ovo bio „pun pogodak“ te ćemo nastojati da i u godinama koje dolaze realizujemo iste ili slične ideje. Ono što je najvažnije od svega i na šta smo posebno ponosni jeste da smo kroz ove akcije radili ujedno i na ostvarenju cilja UINARS – da ENERGIJA POJEDINACA I SNAGA NJIHOVOG JEDINSTVA GRADE JEDINSTVENU

ASOCIJACIJU!

S.A.

1 + 1 = 3

## **UINARS URUČIO POKLON**

### **INSTITUTU ZA NEONATOLOGIJU U BEOGRADU**

U julu mesecu 2011. godine UINARS je u Institutu za neonatologiju u Beogradu održao akreditovani test znanja UINARS „Lična zaštita zdravstvenih radnika“ za 30 učesnika, medicinskih sestara ovog Instituta. Gostovanje ovim povodom UINARS je iskoristio za još jedan događaj, a to je donacija sterilizatora za dečje bočice za mleko. Naime, naše kolegice i drage saradnice iz jedinice pedijatrijske intenzivne nege Evelina Childrens Hospital iz Londona i ove godine su posetile Beograd, u okviru kongresa UINARS u aprilu 2011. godine kada su donele nekoliko poklona za dečje bolnice u Srbiji. Podsetimo, prethodne dve godine, naše kolegice su iz svoje bolnice, kao donaciju, donele laringoskope koji se u Velikoj Britaniji koriste jednokratno, kod samo jednog pacijenta, a zatim bacaju. Određeni broj laringoskopa je sterilisan i dopremljen u Srbiju, kako od strane našeg tima koji je u Londonu bio na usavršavanju tako i od strane kolegica koje su učestvovala na našim kongresima. Svi laringoskopi poklonjeni su dečjim bolnicama širom Srbije, a koje zbrinjavaju vitalno ugroženu decu ili vrše hirurške intervencije kod dece. Sterilizator za bočice uručen je glavnoj sestri jedinice za intenzivnu negu Instituta, Radici Tejić, a UINARS tim jezadovoljan što je omogućio da još jedan koristan deo opreme dođe do dece kojoj je potreban, kao i činjenicom da je bar delom olakšan rad medicinskih sestara koje svakodnevno neguju najranjiviju populaciju pacijenata –prevremeno rođenu decu. Zahvajuemo se još jednom Evelina Childrens Hospital na donaciji i na ukazanom poverenju da će njihovi pokloni putem UINARS stići do onih kojima su najpotrebniji. Nadamo se da će ova donacija inicirati slične u budućnosti, a poznajući humani duh naših kolegica, verujemo da će ih biti. **S.A.**

## **Održan stručni sastanak UINARS u Kikindi**

Pod pokroviteljstvom UINARS 23.09.2011.god. u prostorijama bolničke biblioteke u Kikindi održan je prvi u nizu stručnih sastanaka UINARS po bazama u zdravstvenim ustanovama širom Srbije. oštujući uputstva i dogovore sa UINARS timom, baza UINARS u Kikindi je pripremila, organizovala i održala stručni sastanak pod nazivom „Anestezija i intenzivna nega bez zidova“. Shodno naslovu i težnji da dobru kliničku praksu, metode i postupke iz anestezije i intenzivne nege približimo kolegama i koleginicama sa drugih kliničkih odeljenja sastanak je sadržao tri izlaganja: Preanesteziološki pregled i priprema – ms Trifunac Slobodanka, med.sestra u anesteziji; Osnovni monitoring u anesteziji i intenzivnoj nezi – vmt Micić Vasilije, koordinator i organizator skupa u ime UINARSa; Postanestezijski nadzor pacijenata – dr Radivoje Borenović, anesteziolog. Svi autori su iz Službe za anesteziju i reanimaciju sa jedinicom za intenzivno lečenje kikindske bolnice. Radovi su pisani jezikom razumljivim za druge profile zdravstvenih radnika i kao takvi dobro primljeni od učesnika. Registracija i organizacija sastanka su bili primereni standardima u pripremi skupova u organizaciji UINARSa te su protekli bez problema. Sastanku su prisustvovali, pored članova UINARS iz baze u Kikindi, kolegice i kolege iz kikindske bolnice – različitih profila, a na našu radost, imali smo i goste iz susednih ustanova, kako iz grada tako i iz okolnih mesta. Svojim prisustvom su nas obradovale kolegice iz specijalne bolnice u Novom Kneževcu, Službe anestezije bolnice u Senti, kolegica iz Gerontološkog centra u Kikindu, a neizmerno smo zahvalni, na prisustvu i podršci, članovima UINARS baze iz bolnice u Zrenjaninu. Analizom registarsko-evaluacionih listića došlo se do saznanja da su učesnici vrlo pozitivno ocenili skup, kako u organizacionom tako i u obrazovnom delu. Ono što posebno raduje, jedan broj učesnika je izrazio želju da pristupi članstvu UINARS i na tome ćemo i narednom periodu još raditi. **V.M.**

## **REAKCIJE NA “IMPuls” i “INspirium” UINARS Heike Strunk – Nemačka**

Dear Gordana, I wanted to congratulate you/UINARS for the great success you are having both in the critical care environment and the Serbian nurses community. That you now have a scientific nurses journal “Inspirium” (wow what a name), an informative journal “IMPULS” (another great one) as well as the project “Information and communication technology in nursing” is really admirable. It is wonderful, that you are so keen in getting things done.

# moj INSPIRIUM



## UINARS GRADI USPEHE!

"Inspirium" je novi časopis osnovan 2011. godine na inicijativu kreativnih i inovativnih aktivista UINARS kao prvi naučno-stručni časopis za medicinske sestre u našoj zemlji.

U sestrijskom profesionalnom okruženju u Srbiji postoji veći broj časopisa, ali na žalost, nijedan nije indeksiran, tako da objavljeni radovi u njemu nisu u potrebnoj meri dostupni domaćoj i stranoj sestrijskoj javnosti, što je za autore članaka, a i za sam časopis sigurno velika šteta.

Ukazala se potreba za savremenim časopisom koji će imati dobre preduslove da u dogledno vreme bude uvršten u priznate međunarodne baze podataka, tj. da bude indeksiran. To će omogućiti da radovi objavljeni u njemu budu dostupni i međunarodnoj javnosti.

### Tako je nastao "Inspirium".

U izradi koncepcije Časopisa koristili smo vlastita, ali i tuđa pozitivna iskustva, prihvatili smo kriterijume međunarodno priznatih medicinskih časopisa što sve skupa daje realne izgleda da će se postavljeni ciljevi u razumno vreme ostvariti. Časopis "Inspirium" je tako koncipiran da interes za objavljivanje radova u njemu mogu naći stručnjaci iz različitih oblasti sestriinstva, ali i iz različitih područja biomedicinskih nauka. Redakcija Časopisa se dogovorila da se angažuje na pribavljanju vrednih radova, pre svega sa naših prostora, ali i sa šireg područja, da ako je potrebno, autorima u prerecenzijskom postupku pomognemo oko oblikovanja rada i da za njihove radove obezbedimo kompetentne i poštene recenzije. Na web sajtu UINARS nalazi se i elektronska verzija Časopisa sa punim tekstom objavljenih radova i svako zainteresovan može ih pogledati. "Inspirium" će pokušati mladim kolegama da ukaže na puteve koji će ih izvući iz anonimnosti, na rad koji će ih povezati sa svetom i koji će i njima kao pojedincima, a i široj zajednici obezbediti dalje napredovanje. Nije retko da nam se već sada autori zahvaljuju na sugestijama i dobijenim recenzijama, da se hvale da su dobili dobre

recenzije i da ističu da su kroz recenzentski postupak mnogo naučili. To je put kojim smo krenuli i kojim ćemo ići, jer na taj način pored dobijanja kvalitetnih radova vršimo i edukaciju autora i sa njima uspostavljamo dobru saradnju.

S.P. G. D.

## REAKCIJE NA "Impuls" i "INSPIRIUM" UINARS Rósa Thorsteinsdóttir - Iceland

My dear Gordana, CONGRATULATIONS to you and your team on a fantastic achievement of starting a journal .. you have my full support and admiration as always.. I don't think I know many people like you who really follows their heart and beliefs in that what you are doing will only bring success to the serbian critical care nurses and nurses in general in the future.. you are a fantastic person in my book dear Gordana and it is an honour to know you. Of course I will write in your journal – it will be an honour to do so.

# DODIRNI BUDUĆNOST

## PROJEKAT UINARS SEKCIJE INOVACIJA I INFORMATIKE I



## UPRAVE ZA DIGITALNU AGENDU

Udruženju UINARS se kroz svoj višegodišnji uspešan rad i edukaciju, nametnula potreba usaglašavanja postojećih znanja medicinskih sestara i tehničara sa zahtevnim znanjima i veštinama moderne medicine. Kako smo svedoci savremenog, intenzivnog i vrlo dinamičnog razvoja različitih medicinskih tehnologija, uočili smo kontinuirani fokus na edukaciji lekara iz različitih oblasti, dok edukacija sestara koje su, ne retko, češći konzumenti modernih tehnoloških dostignuća, ostaje na izrazito niskom nivou. Kako nauka ne čeka, savremene medicinske

informaciono-komunikacione tehnologije sve češće zahtevaju intenzivan angažman medicinskih sestara bez prethodne, neophodne obuke i bez savladavanja elementarnih znanja i veština. Tako se najsavremenijim dijagnostičkim i terapijskim procedurama pristupa jednostrano, stihijski, neplanski što za posledicu ima greške i nepravilnosti. Kako se najveći deo savremenih IKT dostignuća odnosi na tretman, negu i lečenje kritično obolelih na odeljenjima intenzivne nege, anestezije i reanimacije shvata se značaj „mogućnosti greške“ koja je na ovako specifičnim mestima, vrlo često, fatalna. Ubrzana informatizacija zdravstvenog sistema Srbije zahteva rad na računaru od svih zaposlenih u zdravstvenim institucijama, što automatski podrazumeva edukovanih skoro 77 000 medicinskih sestara (aktivnih članova Komore) koliko ih ima u Srbiji. Jedno istraživanje koje je naše Udruženje sprovedo, na temu otpora medicinskih sestara informatizaciji, na uzorku medicinskih sestara jednog beogradskog KBC-a, pokazalo je da čak 40% anketiranih smatra da im kompjuteri trenutno otežavaju proces rada i predstavljaju samo dodatnu obavezu za medicinske sestre. Čak 38% iz te grupe izjasnilo se da nije pohađalo obuku za rad na računaru, ali bi to voleli.

**Na osnovu uočenih problema UINARS tim je sastavio ambiciozan i sveobuhvatan predlog projekta „Sestrinska informatika – kompjuter kao član tima“. Ministarstvo kulture, informisanja i informacionog društva i Uprava za digitalnu agendu, ovaj projekat je prepoznala kao prioritetan i značajan, te našem Udruženju ukazala poverenje realizacije i obezbedilo finansijsku podršku.**

Projekat je obuhvatio organizaciju konferencija za medicinske sestre, a završava se realizacijom jednog sveobuhvatnog kursa, na temu popularizacije IKT u sestrinstvu. Ovim putem ukazali smo na značaj i benefit savremenih tehnologija u svakodnevnoj sestrijskoj praksi. Konferencije su omogućile upoznavanje sa informatikom kao naukom i mogućnostima IKT u medicini sa akcentom na sestrijsku informatiku. Konferencije su vodili multidisciplinarni timovi sastavljeni od iskusnih medicinskih sestara i tehničara, sestara sa višim i visokim stepenom obrazovanja, IT stručnjaci i menadžeri. Prva je održana u Sava Centru 16.09.2011. kada je izvršena promocija Projekta, a učesnici upoznati sa ciljem i zadacima UINARSA kroz realizaciju aktivnosti. Konferencija je imala pozitivan eho među prisutnima koji su shvatili da sestrinstvo mora kontinuirano odgovarati izazovima modernog doba. Projekat je podrazumevao i štampu priručnika „Osnovi IKT u sestrinstvu –kompjuter kao član tima“ (G. Dragošev, S. Paunić, M. Jovanović) i priručnika „Upotreba IKT u službi izrade i prezentacije stručnog rada“ (G. Dragošev) koji je dobio svaki učesnik u štampanom ili u elektronskom obliku (cd - elektronska biblioteka UINARS). Takođe, odštampan je i stručno-edukativni plakat „10 IKT veština za 21. vek“ (G. Dragošev) koji je distribuiran u sve baze UINARS.

Projektom promocije i popularizacije elektronskih komunikacija i informacionog društva dala se prilika medicinskim sestrama Srbije da se upoznaju sa lepezom informacija o primeni IKT (medicinske sestre i zdravstveni tehničari kao deo tima teledijagnostike, telekonsultacija, telemonitoringa, telenege ...), o DICOM standardima, uključivanje u IT timove i elektronski način poslovanja, korišćenje kompjutera u cilju stručnog usavršavanja (e-learning) i praćenje savremenih trendova i tehnologija u sestrinstvu i medicini. Takođe, sestre su dobile mogućnost da usvoje i aplikuju znanja o ulozi ljudskog faktora kao posrednika između čoveka i kompjutera i prihvate prednosti 24h dostupnosti informacija putem interneta.

*S.P. G.D.*

# Kompjuter kao čl@n medicinskog tima

U okviru projekta UINARS i Digitalne agende Ministarstva kulture, informisanja i informacionog društva, održane su konferencije na temu "Kompjuter kao čl@n medicinskog tima". Prva u nizu, održana je u Sava Centru, 16.09.2011. kada je predstavljen projekat, njegovi ciljevi i održana prva predavanja na teme: Sestrinska informatika na šest kontinenata, internet i socijalne mreže u službi sestrinstva, informatički alati u vođenju sestrinske dokumentacije i dr. Predstavljene su prednosti ranog uključivanja u IT timove, prihvatanja informatike kao saveznika svakodnevne sestrinske prakse i integrisanja računarstva i sestrinstva na način koji omogućava kompjuteru da bude član medicinskog tima. Distribuciju znanja i veština iz ove oblasti olakšaće i poster "10 IKT veština za 21. vek" kao i priručnici "Osnovi tehnologije i informatike u sestrinstvu" i „ IKT u službi izrade i prezentacije stručnog rada“ koje je svaki učesnik konferencije dobio. Poslednji u nizu edukativnih programa u okviru Projekta, akreditovan je kao kurs prve kategorije, a održaće se 16.12.2011. u Restoranu "Jezero" na Adi Ciganliji. Osim predstavnika projekta - članova tima UINARS i predstavnika Digitalne agende, na kursu će učestvovati lideri i menadžeri savremenog sestrinstva Srbije, ali i gosti iz Slovenije koji će preneti iskustva informatizacije iz svoje zemlje. Takođe, na kursu je predviđeno i sklapanje sporazuma o saradnji između UINARS i Udruženja E-razvoj. UINARS tim se nada da će ovakvim načinom organizacije edukacije na temu IKT u sestrinskoj praksi, pojasniti elemente ove, za većinu nove podgrane sestrinstva, smanjiti defanzivnost sestara i otpor promenama i omogućiti medicinskim sestrama i tehničarima Srbije da budu ravnopravni članovi IKT timova u svojim zdravstvenim ustanovama. *S.P.*

## NAŠ MOTIV

Udruženju UINARS se kroz svoj višegodišnji uspešan rad i edukaciju, nametnula poteba usaglašavanja postojećih znanja medicinskih sestara i tehničara sa zahtevnim znanjima i veštinama moderne medicine. Kako smo smo svedoci savremenog, intenzivnog i vrlo dinamičnog razvoja različitih medicinskih tehnologija, uočili smo kontinuirani fokus na edukaciji lekara iz različitih oblasti, dok edukacija sestara koje su, ne retko, češći konzumenti modernih tehnoloških dostignuća, ostaje na izrazito niskom nivou. Kako nauka ne čeka, savremene medicinske informaciono-komunikacione tehnologije sve češće zahtevaju intenzivan angažman medicinskih sestara bez prethodne, neophodne obuke i bez savladavanja elementarnih znanja i veština. Tako se najsavremenijim dijagnostičkim i terapijskim procedurama pristupa jednostrano, stihijski, neplanski što za posledicu ima greške i nepravilnosti. Kako se najveći deo savremenih IKT dostignuća odnosi na tretman, negu i lečenje kritično obolelih na odelenjima intenzivne nege, anestezije i reanimacije shvata se značaj „mogućnosti greške“ koja je na ovako specifičnim mestima, vrlo često, fatalna. Danas je savremeni medicinski tretman ovakvih pacijenata nezamisliv bez korišćenja digitalizovanih, softverski podržanih i najčešće umreženih aparata.

## NAŠ CILJ

Medicinske sestre, koje nose odgovornost rada uz pomoć ovih uređaja, se najčešće obučavaju uz rad, bez elementarnih informatičkih predznanja. Ubrzana informatizacija zdravstvenog sistema Srbije zahteva rad na računaru od svih zaposlenih u zdravstvenim institucijama, što automatski podrazumeva edukovanih preko 77 000 medicinskih sestara (aktivnih članova Komore) koliko ih ima danas u Srbiji. Jasno je da je edukacija od strane institucija i sistema uopšte, nezamisliva u kratkom roku za ovako brojnu populaciju, naročito kada se ima u vidu obrazovna struktura: 87,21% sa srednjim stručnim obrazovanjem i 12,79% sa višim stepenom stručne spreme (prema podacima Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije). Suočavanje sa novim radnim obavezama bez prethodne obuke ima za posledicu defanzivnost, strah od novog i sukobe. Jedno istraživanje koje je naše Udruženje sprovelo, na temu otpora medicinskih sestara informatizaciji, na uzorku medicinskih sestara jednog beogradskog KBC-a, pokazalo je da čak 40% anketiranih smatra da im kompjuteri trenutno otežavaju proces rada i predstavljaju samo dodatnu obavezu za medicinske sestre. Čak 38% iz te grupe izjasnilo se da nije pohađalo obuku za rad na računaru, ali bi to voleli.

## NAŠA VIZIJA

Želimo da edukacijom postignemo da bazične IKT veštine budu deo obaveznog opsega znanja, veština i kompetencija svih medicinskih sestara u Srbiji.

## NAŠA MISIJA

Organizacijom konferencija za medicinske sestre na temu popularizacije IKT u sestrinstvu ukazali smo na značaj i benefit savremenih tehnologija u svakodnevnoj sestrijskoj praksi. Prva je održana septembra meseca u Sava Centru, u Beogradu, a završni kurs je realizovan u restoranu "Jezero" na Adi Ciganliji 16.12.2011. Konferencije su obuhvatile predavanja koja omogućavaju upoznavanje sa informatikom kao naukom, mogućnostima IKT u medicini sa akcentom na sestrijsku informatiku koja je, kao zasebna grana, vrlo temeljno izučavana i praktikovana u zemljama Zapadne Evrope, a naročito Amerike. Odštampapan je priručnik "Osnovi tehnologije i informatike u sestrinstvu", vodič "IKT u službi izrade i prezentacije stručnog rada" i poster "10 IKT veština za 21. vek" koje su dobili svi učesnici konferencija te smo na taj način povećali dostupnost znanja o IKT.

## EVALUACIJA

Prihvatanjem kompjutera kao člana zdravstvenog tima i prikazom praktičnih veština, koje olakšavaju svakodnevni rad, očekujemo smanjenje defanzivnosti sestara i omogućavanje bržeg i lakšeg uključivanja u informaciono društvo. Konferencije su vodili multidisciplinarni timovi sastavljeni od iskusnih medicinskih sestara i tehničara, sestara sa višim i visokim stepenom obrazovanja, IT stručnjaci i menadžeri. Smatramo da je pomoć medicinskim sestrama kroz ovaj projekat omogućila podizanje nivoa znanja i veština, bolju iskorišćenost savremenih tehnologija što će za posledicu imati kvalitetniji, efikasniji i ekonomičniji zdravstveni sistem.

## PRIZNANJE

Trud, inicijativa i zalaganje autorke projekta Gordane Dragošev i koautorke Sanje Paunić prepoznat je i od strane žirija JISA – Jedinstvenog informatičkog saveza Srbije u kojem su i ove godine učestvovali istaknuti predstavnici Evropskog saveta informacionih tehnologija – CEPIS, kao i Evropske privredne komore EEIG iz Brisela. Žiri je i ove godine, 17. po redu, dodeljivao prestižne nagrade "Diskobolos" i posebna priznanja iz oblasti IKT.



Za ovogodišnji konkurs najuspešnijih primena informacionih tehnologija u raznim granama privrede i vanprivrede, kandidovano je 128 ostvarenja iz raznih delova sveta. Među njima, internacionalni žiri JISA izabrao je 52 i nominovao za nagrade u glavnim kategorijama (proizvodnja, projektovanje, upravljanje, društvene delatnosti, usluge, zdravstvo, finansije, obrazovanje i veb) kao i 30 ostvarenja za nominacije u specijalnim kategorijama (skupovi, izdavaštvo, RTV emisije i globalni partneri). Svečana ceremonija uručivanja priznanja održana je u saradnji sa Skupštinom grada Beograda u ambijentu "Starog dvora" i visokih društveno-političkih zvanica, 20. decembra 2011. god. Ceremoniji je prisustvovala Gordana Dragošev, predsednica UINARS, koja je u svoje lično ime i u ime koautora projekta "Medicinska informatika – kompjuter kao član tima" primila Posebno priznanje iz oblasti zdravstva. **S.P.**

## SPORAZUM O SARADNJI UDRUŽENJA E-razvoj i UINARS Potpisan 14.12.2011.



Ciljevi saradnje - Zajedničko zalaganje za razvoj informacionog društva na svim nivoima, intenzivno raditi na iniciranju i predlaganju prioritarnih i drugih projekata od interesa za razvoj informacionog društva, a koji su u skladu sa svetskim trendovima i standardima. Više informacija u sledećem broju! **G.D.**

## UINARS INSTITUCIONALNI POKROVITELJ KONFERENCIJE E-razvoj 2012.

## SAVREMENE INICIJATIVE, INOVACIJE I INFORMACIONO KOMUNIKACIONE TEHNOLOGIJE U SESTRINSTVU - KOMPJUTER KAO ČLAN MEDICINSKOG TIMA

16.12.2011. godine obeležen je kraj prvog projekta iz oblasti sestrinstva, realizovanog od strane UINARS i Vlade RS, ali i početak tj. rađanje nove sestričke misli u Srbiji. Akreditovani kurs prve kategorije, koji je održan u restoranu "Jezero" na Adi Ciganliji okupio je lidere iz oblasti sestrinskog menadžmenta, strukovnih asocijacija, obrazovnih sestrinskih institucija, ali i sve one medicinske sestre i tehničare koje je zaintrigirala oblast sestrinskog menadžmenta i informatike. Kurs je otvorila Predsednica UINARS, Gordana Dragošev, koja je predstavila projekat i istakla da samo zajedničkim radom na polju unapređenja sestrinstva možemo postići visoko zacrtane ciljeve i ostvariti "nemoguće".

Učesnike je zatim pozdravio Dragan Šašić, direktor Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije; Peter Požun, član borda direktora ICN; Nebojša Vasiljević, pomoćnik Ministra za informaciono društvo i Sanja Paunić, koautor projekta i predsednica Sekcije inovacija i informatike u sestrinstvu UINARS. Nakon uvodnih predavanja i predstavljanja procesa intenzivnog razvoja i primene visokih tehnologija i informatike u medicini - internacionalnih perspektiva i praktičnih implikacija inovacija u sestrinstvu zemalja EU i Amerike, više nego očigledno je bilo da je neophodno rano uključivanje u proces razvoja jer je "Njihovo Danas - Naše Sutra"! Identifikacija stepena primene inovacija i IKT u sestrinstvu Srbije otpočela je predstavljanjem Informacionog sistema Komore Mszt Srbije. Zatim su usledila predavanja koja su razmatrala različite oblasti sestrinskog rada iz aspekta menadžmenta: upravljanje promenama u sestrinstvu, menadžment i sestrinstvo, dokumentovanje sestrinskog rada u praksi, kritičko razmišljanje u sestrinstvu, pokazatelji kvaliteta zdravstvene nege i bezbednosti dece i mladih i bezbednost pacijenata u zdravstvenoj ustanovi. Veliki broj tema obradio je i primenu IKT u savremenoj sestrinskoj praksi, te su učesnici imali priliku da čuju nešto više o: izazovima ili problemima implementacije savremenih tehnologija u zdravstvu, našem stavu prema inovacijama, primeni informacionog sistema u KBC "Dr Dragiša Mišović Dedinje" i uticaju savremenih dijagnostičkih tehnologija na sestrinstvo.

Sa posebnim zadovoljstvom ugostili smo i goste iz Slovenije koji su izložili radove o robotskoj hirurgiji i bezpapirnom kliničkom informacionom sistemu Think!Med. Veliko interesovanje prisutnih pobudila je i prezentacija implementirane inovacije dnevnika pacijenata u JIL, gosta predavača sa Univerziteta u Oksfordu. Iz oblasti edukacije prezentovane su teme o savremenim inicijativama u obrazovanju medicinskih sestara i tehničara i primeni novih tehnologija u edukaciji. Sve teme prezentovane su od strane lidera sestrinske prakse, dokazanih menadžera i eminentnih nastavnika obrazovnih institucija. Kursu su prisustvovali predstavnici drugih strukovnih asocijacija: "Belo Srce" Nišavskog Okruga, Udruženja mst KCS "Sestrinstvo" i UMSTB Srbije. Promovisani su Svetski kongres anestetičara u Ljubljani 2012. i 5. EfCCNa i UINARS Kongres 2013. u Beogradu, stručno-naučni časopis za medicinske sestre "Inspirium" i informativni magazin "Impuls". Kongresu je prisustvovalo oko 250 učesnika, medicinskih sestara i tehničara, ali i studenata Visoke zdravstvene škole strukovnih studija u Beogradu. Svi učesnici kursa su u okviru kotizacionog materijala dobili priručnik "Osnovi tehnologije i informatike u sestrinstvu", vodič "IKT u službi izrade i prezentacije stručnog rada" i e-biblioteku UINARS. Osim potvrde za učešće na kursu prve kategorije koja nosi 6 KME bodova, svi učesnici su dobili mogućnost besplatnog rešavanja on-line testa „Bolničke infekcije i mere prevencije“ čije uspešno rešavanje nosi 10 bodova, a predstavlja praktični prikaz i svojevstan test usvojenog znanja o mogućnostima i značaju korišćenja IKT u sestrinstvu. Nivo istraživačkog rada i akademskog pristupa kojim su bila prožeta predavanja bio je izrazito stimulativan i poučan. Pokrenuto je mnoštvo ideja, međutim zbog ograničenog vremena koje je bilo na raspolaganju učesnici su ostali uskraćeni za konstruktivne diskusije koje bi unapredile kvalitet kursa i doprinele boljem razumevanju prezentovanih tema.

Ipak, UINARS tim je siguran da je kroz predstavljene teme dat potvrđan odgovor na postavljeno inicijalno pitanje "Da li kompjuter može biti član medicinskog tima?". Razmatrano iz više aspekata, naučno-slojevito došlo se o zaključka da je kompjuter danas nezaobilazan član tima koji praktikuje medicinu "zasnovanu na dokazima". Kako se bogatstvo tima sadrži u raznolikosti znanja i veština kojima članovi tima vladaju, a koji sinergijom omogućavaju efikasno rešavanje zajedničkog cilja, kompjuter, koji je nevest da neguje pogledom, znanjem i toplom reči postaje nezamenljiv u čuvanju, reprodukciji i sintezi svih onih podataka kojima se služimo. Bez ovih podataka, tehničko-tehnološke podrške prilikom ublažavanja bola, održavanja života, monitoringa i mnogih drugih mogućnosti koje savremene IKT pružaju sestrinstvu, naš zajednički cilj: očuvanje i unapređenja zdravlja pacijenta, bio bi praktično nedostižan.

S.P.

# KVALITET ZA BUDUĆNOST

**“Kvalitet nije samo čin, to je navika” Aristotel**

Kvalitet se definiše kao “Skup svih svojstava i karakteristika proizvoda ili usluga koji se odnose na njihovu mogućnost da zadovolje utvrđene ili izražene potrebe korisnika” (ISO). KBC „Dr Dragiša Mišović Dedinje“ je prva ustanova tercijernog nivoa u Srbiji koja je teoriju menadžmenta kvalitetom primenila u praksi kroz dobijanje licence akreditovane institucije. Akreditacija je postupak ocenjivanja kvaliteta rada zdravstvene ustanove, na osnovu primene standarda u određenim oblastima zdravstvene zaštite. Za ovaj posao Vlada Republike Srbije osnovala je Agenciju za akreditaciju zdravstvenih ustanova Srbije i donela odgovarajuće Standarde rada za određene oblasti zdravstvene zaštite. Postupak akreditacije u ovoj ustanovi započet je u skladu sa Sporazumom između centra i Ministarstva zdravlja Republike Srbije (iz februara 2010 godine). Postupku je prethodilo usvajanje Integrisanog plana unapređenja kvaliteta, Strateškog plana i Strategije razvoja za period 2010 - 2015. Proces akreditacije trajao je oko godinu dana a obuhvatio je sve faze, počev od definisanja i priprema akreditacionih timova, procene dostignutog nivoa i usaglašavanja sa definisanim standardima, utvrđivanja i prikupljanja dokaza, do faze samoocenjivanja i ocenjivanja od strane spoljnih ocenjivača. Tokom usaglašavanja sa definisanim standardima i kriterijumima, u kojem su učestvovali svi zaposleni, urađeno je oko 350 različitih procedura, ažurirano mnoštvo stručno-metodoloških uputstava, vodiča dobre prakse i protokola i pripremljen veliki broj dokaza za ispunjenost kriterijuma u okviru definisanih standarda. Izuzetan doprinos postupku akreditacije dale su medicinske sestre i tehničari ove Ustanove, koje su prihvatile odgovornost učešća u svim akreditacionim timovima, a uz svakodnevne obaveze prema pacijentima aktivno i požrtvovano učestvovala u izradi procedura rada koje se odnose na njihov delokrug posla. To je rezultiralo izmenom sestrinske dokumentacije, informatizacijom procesa dokumentovanja, unapređenjem kvaliteta usluga unificiranjem postupaka i pruženih usluga. Procedurama je posebno je obezbeđeno unapređenje kvaliteta rada, unapređenje bezbednosti pacijenata i prevencija neželjenih događaja, a stvoreni su uslovi i za bezbedniji rad i veće zadovoljstvo. Licenca je dobijena od Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova Srbije na period od 3 godine. **“Kvalitet je raditi prave stvari (efektivnost) na pravi način (efikasnost)” ISO 9000** **S.P.**

**(Direktiva 36 od datuma 25.07.2011)**

## **IMPLEMENTACIJA DIREKTIVE PROFESIONALNE KVALIFIKACIJE**

*Proteklog 13. jula 2011, **Evropski Parlament Komiteta** za zapošljavanje i socijalna pitanja diskutovao je izveštaj o sprovođenju Direktive profesionalne kvalifikacije 2005/36/EC i pozvao se na Komisiju za pojednostavljivanje povećanih procedura automatskog priznavanja kvalifikacije, za jačanje saradnje između zemalja članica i za Instrument unutrašnjeg tržišta poznatog kao IMI, koji je lako dostupan i sa bezbednom zaštitom podataka. **Komiteta smatra da je neophodno pratiti i ažurirati minimalne zahteve za profesiju kao što je sestrinstvo i da omogući ažuriranje u stepenima i kvalifikacijama. Komitet takođe smatra da je slobodno kretanje ljudi i radnika jedna od ključnih prednosti evropske integracije i zbog toga podstiče sve inicijative koje imaju za cilj da olakšaju mobilnost van granica kao sredstvo za efikasno funkcionisanje tržišta rada i radi poboljšanja ekonomskog rasta i konkurentnosti u okviru Evropske Unije.***

**Prijatelji UINARS**



**Abbott**



# UINARS BEZ GRANICA

## STRUČNA EKSKURZIJA UINARS 2011

UINARS je u saradnji sa prijateljima i saradnicima iz Hrvatske, Slovenije i Italije septembra 2011. godine organizovao Stručnu ekskurziju koja je obuhvatila posetu:

- Kliničkom centru Zagreb, Hrvatska u saradnji sa HDMSARIST
- Kliničkom centru Ljubljana, Slovenija u saradnji sa SMSZTAIT
- Kliničkom centru Udine, Italija u saradnji sa ANIARTI
- Specijalnoj bolnici za plućne bolesti "Golnik", Slovenija u saradnji sa SMSZTAIT

Domaćini, naše kolegice i kolege, a sada već i prijatelji iz Hrvatske, Slovenije i Italije su kao i uvek do sada pružili podršku i pomoć u razvoju naše profesionalne asocijacije medicinskih sestara – tehničara intenzivnih nega, anestezije i reanimacije Srbije. Stečena iskustva, novine u organizaciji i radu medicinskih sestara kao i prijateljski odnosi su veliko blago kojim UINARS može da se pohvali u Srbiji, te samim tim, kao i do sada, UINARS tim neće štedeti svoje stručne potencijale da sve viđeno i naučeno u okviru Stručne ekskurzije u Srbiji predstavi kao tačku oslonca i temelj dobre kliničke prakse ka impliciranju novina u već postojeće modele rada i organizacije.

## AKREDITOVANI STRUČNI SASTANCI UINARS VAN GRANICA SRBIJE

U okviru Stručne ekskurzije održani su akreditovani stručni skupovi UINARS i time smo kao već mnogo puta ranije prvo udruženje koje je prevazišlo granice i okvire dosadašnjeg ustaljeno rada. Akreditovani stručni skupovi UINARS sa međunarodnim predavačima održani su u Kliničkom centru Zagreb, Ljubljana, Udine i SB „Golnik“ Slovenija. Kada se setite koliko je potrebno napora za organizaciju stručnog skupa unutar Vaše Ustanove znaćete koliko je bilo neophodno znanja, volje, snage i prijatelja da MI, UINARS tim, organizujemo ove stručne skupove van granica Srbije. To je naša snaga, moć i to je naš trag u vremenu koji ostaje svim dolazećim generacijama kao primer i kao putokaz.

## UINARS POVEZUJE SVETOVE

*Za UINARS - "Used by special permission of the American Journal of Critical Care, a publication of the American Association of Critical - Care Nurses."*

UINARS raspolaže sa specijalnim odobrenjem American Association of Critical - Care Nurses za objavljivanje Studije na temu International Perspectives on the Influence of Structure and Process of Weaning From Mechanical Ventilation koje je vlasnik AACCN.



### **Dear Nursing Colleagues in UINARS**

I am delighted to hear about your journal „INSPIRIUM“ and I know that you will find the articles that are reproduced in the journal inspirational for your practice. The article about the structure and process of weaning from mechanical ventilation highlights that there are many different practices across countries. If we did not have collaboration in research, then we would not know this. I would like to encourage you to become involved in research projects that will ultimately benefit critical care patients. The European federation of Critical Care Nursing associations (EfCCNa) has already conducted a number of relevant surveys into the nutritional needs of patients, sedation practice, autonomy and moral distress, and critical care knowledge of nurses within Europe. These projects provide important information on current practice and highlight ways to improve care. Future projects will focus on end of life care in the ICU and long term mechanical ventilation. Nurses make a significant contribution in developing the body of knowledge to improve care for patients and I warmly invite Serbian nurses to participate.

**Dr Bronagh Blackwood**, Vice President EfCCN



POČASNI ČLAN UINARS

## *Prof. dr Predrag Lalević*

Predrag Lalević je rođen 1927. godine u Peći, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Studije na Medicinskom Fakultetu u Beogradu je upisao 1945. godine sa prvom generacijom studenata posle Drugog svetskog rata. Diplomirao je 1951. godine. Prvo zaposlenje je dobio u Kliničkoj bolnici „Dr Dragiša Mišović“, u kojoj je radio punih 40 godina (1952-1992). U zvanje docenta za predmet hirurgija - anesteziologija na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu izabran je 1966. godine, vanrednog profesora 1973, a u zvanje redovnog profesora 1978. godine. Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Jedan je od osnivača Sekcije za anesteziologiju i reanimaciju ovog društva i njen prvi sekretar, a u više mandata i predsednik. Član je Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva od njenog osnivanja 1976. godine, a u periodu od 1990. do 1996. godine je bio i njen predsednik. Od 1964. do 1980. godine je bio član lekarske ekipe Josipa Broza Tita i pratio ga na svim putovanjima u zemlji i inostranstvu, učestvujući u njegovom lečenju kao član konzilijuma 1980. godine u Ljubljani.

Profesor Lalević je veoma plodan pisac. Autor je prvog i naredna tri izdanja udžbenika Anesteziologija, koji decenijama služi za pripremu specijalističkog ispita iz anesteziologije i usavršavanje anesteziologa. Autor je i knjige Kardiopulmonalna i cerebralna reanimacija. Napisao je priloge u većem broju knjiga i udžbenika, kao što su npr. Kardiologija, Hirurgija, Urgentna kirurgija, Operativna tehnika, Hirurgija centralnog nervnog sistema, Lekarski priručnik i dr. Objavio je više od 150 stručnih i naučnih radova. Član je velikog broja stručnih i naučnih društava u zemlji i inostranstvu: Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva, Udruženja anesteziologa Jugoslavije, Udruženja anesteziologa SAD, Udruženja anesteziologa Minesote (SAD), počasni član Naučnog društva Bugarske itd. Penzionisan je 1992. godine. Posle penzionisanja radi kao konsultant Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje“. Aktivano radi u Sekciji za anesteziju i reanimaciju i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Dobitnik je brojnih priznanja i nagrada, kao što su „Dr Ivo Betini“ za zasluge u razvoju jugoslovenske anesteziologije, „Dr Sima Milošević“ za zasluge u razvoju zdravstvene službe Republike Srbije, plaketa grada Beograda, specijalno priznanje grada Ljubljane za zasluge u lečenju predsednika Republike Jugoslavije Tita, povelja Srpskog lekarskog društva, povelja Saveza lekarskih društava Jugoslavije, nagrada Srpskog lekarskog društva za naučnoistraživački rad, nagrada za životno delo i veći broj drugih domaćih i stranih odlikovanja.

Odlukom Predsednice Udruženja medicinskih sestara – tehničara intenzivnih nega, anestezije i reanimacije Srbije – Gordane Dragošev, ovom eminentnom stručnjaku poznatom široj društvenoj, a posebno medicinskoj javnosti, koji je pružio svoj doprinos u radu i razvoju Udruženja UINARS, zvanično je 07.10.2011. godine u Svečanoj Sali Univerziteta u Nišu dodeljeno svojstvo Počasnog člana UINARS dokumentovano priznanjem UINARS za založeni trud i doprinos u razvoju profesije sestrinstva. Nakon višečasovnih izlaganja uvaženog stručnjaka na temu Kardiopulmonalno cerebralne reanimacije namenjenih medicinskim sestrama – tehničarima, kako u Beogradu tako i u Nišu, a uz dužno poštovanje godina rada, truda i zalaganja za napredak i kvalitet zdravstvene nege i lečenja kritično obolelih pacijenata, Prof. Dr Predrag Lalević zasuzno je primio još jedno u nizu svojih priznanja za rad. Uz veliku čast i privilegiju Udruženja UINARS na ovaj način, obeležen je temelj saradnje jedne profesije kroz dva profila – medicinskih sestara – tehničara i lekara.

***Predsedništvo, aktivisti i članstvo UINARS se ovim putem najiskrenije zahvaljuje Prof. Dr Predragu Laleviću na nesebičnom trudu i zalaganju i želi dalji uspešan rad i saradnju.***

***B.S***

# KALENDAR STRUČNIH AKTIVNOSTI UINARS 2012.

**AKREDITOVANI STRUČNI PROGRAMI UINARS 2012.** – Informacije o mestu održavanja potražite na sajtu UINARS [www.uinars.info](http://www.uinars.info) ili nam na E-mail [uinars@gmail.com](mailto:uinars@gmail.com) dostavite Vašu ličnu Email adresu na koju ćemo Vas pravovremeno informisati.

BROJ AKREDITACIJE	TEMA	BROJ BODOVA	
1.	Đ-1-939/11	BOLNIČKE INFEKCIJE I MERE PREVENCIJE – ON line <a href="http://www.uinars.rs">www.uinars.rs</a>	UČEŠĆE - PASIVNO -10
2.	Đ-1-1171/11	LIČNA ZAŠTITA ZDRAVSTVENIH RADNIKA OD ŠTETNIH UTICAJA IZ BOLNIČKE SREDINE	UČEŠĆE - PASIVNO - 8
3.	Đ-1-1295/11	PLANIRANJE, RAZVIJANJE I PISANJE STRUČNOG RADA ZA EVROPSKI KONGRES	UČEŠĆE - PASIVNO -2
4.	Đ-1-1844/11	KONTINUIRANA MEDICINSKA EDUKACIJA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
5.	Đ-1-1845/11	KARDIOPULMONALNA CEREBRALNA REANIMACIJA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
6.	Đ-1-1846/11	ZDRAVSTVENA NEGA I ZBRINJAVANJE RESPIRATORNO UGROŽENOG PACIJENTA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
7.	Đ-1-1847/11	PRAKTIČNE VEŠTINE U PEDIJATRIJSKOJ INTENZIVNOJ NEZI	UČEŠĆE - PASIVNO -2
8.	Đ-1-1848/11	SLUČAJNA TROVANJA HEMIJSKIM MATERIJAMA – PREVENCIJA I ZBRINJAVANJE	UČEŠĆE - PASIVNO -2
9.	Đ-1-1849/11	KONTROLA KVALITETA U ODELJENJIMA ANESTEZIJE I INTENZIVNE NEGE	UČEŠĆE - PASIVNO -2
10.	Đ-1-1850/11	ANESTEZIJA I INTENZIVNA NEGA BEZ ZIDOVA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
11.	Đ-1-1851/11	STANDARDI I PROTOKOLI ZBRINJAVANJA BOLESNIKA U ODELJENJIMA JIL ITALIJE	UČEŠĆE - PASIVNO -2
12.	Đ-1-1852/11	INTRAVENSKA ANESTEZIJA – ZADACI ANESTETIČA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
13.	Đ-1-2910/11	INFORMACIONI SISTEM KOMORE MSZT SRBIJE	UČEŠĆE - PASIVNO -2
14.	Đ-1-2464/11	MEDICINSKA SESTRA U TRANSPLANTACIONOM TIMU	UČEŠĆE - PASIVNO -2
15.	Đ-1-2462/11	PEDIJATRIJSKA SESTRINSKA PRAKSA I OSIGURANJE BEZBEDNOSTI DECE U JIL	UČEŠĆE - PASIVNO -2
16.	Đ-1-2461/11	ISHRANA KRITIČNO OBOLELOG BOLESNIKA U JIL	UČEŠĆE - PASIVNO -2
17.	Đ-1-2463/11	SESTRINSKA DOKUMENTACIJA INTENZIVNOG LEČENJA I NEGE BOLESNIKA	UČEŠĆE - PASIVNO -2
18.		OBJAVLJIVANJE NAUČNOG ILI STRUČNOG RADA U ČASOPISU UINARS "INSPIRIUM"	AUTOR - 6 KOAUTOR-1

**ČLANOVI UINARS OSLOBOĐENI PLAĆANJA KOTIZACIJE ZA OBJAVU STRUČNOG/NAUČNOG RADA U "INSPIRIUM"U** - 6 licencnih bodova.

**ČLANOVI UINARS OSLOBOĐENI PLAĆANJA KOTIZACIJE ZA UČEŠĆE NA STRUČNIM SKUPOVIMA** - 2 licencna boda.

ON line EDUKACIJA UINARS – KOTIZACIJA ZA ČLANOVE UINARS 2000 rsd - 10 licencnih bodova.

REŠAVANJE TESTA – KOTIZACIJA ZA ČLANOVE UINARS 1000 rsd - 8 licencnih bodova.

**ČETVRTI KONGRES UINARS septembar 2012.**

**KURS UINARS – SEKCIJE INTENZIVNIH NEGA – NIŠ april 2012.**

**KURS UINARS – SEKCIJE ANESTEZIJE I REANIMACIJE – NOVI SAD mart 2012.**

**SIMPOZIJUM O BOLU SARADNJA SA UDRUŽENJEM LEKARA - BEOGRAD maj 2012.**

**PLANIRANI STRUČNI PROGRAMI 2012. – POZIVAMO VAS DA ZAJEDNO KREIRAMO STRUČNE PROGRAME UINARS**

Prezentujte rezultate svoga rada, pripremite stručno predavanje, objavite naučno/stručni rad, predložite tematiku, organizujte stručni program u svome gradu – zajedno sa iskusnim, uvežbanim i dokazanim UINARS timom.

**NAUČNO – STRUČNI ČASOPIS "INSPIRIUM" - APRIL, AVGUST, DECEMBAR 2012.**  
**INFORMATIVNI ČASOPIS "IMPULS" – MART, JUN, SEPTEMBAR, DECEMBAR 2012.**  
**ELEKTRONSKA BIBLIOTEKA UINARS 2012. - MART, SEPTEMBAR 2012.**

**UINARS U VAŠEM DOMU – ON line edukacija - 10 bodova**  
**UINARS U VAŠOJ USTANOVI – Stručni skupovi UINARS**

PRIRUČNIK – OSNOVE KPCR – 2012

PRIRUČNIK - OSNOVI ANESTEZIJE - 2012.

PRIRUČNIK - OSNOVI INTENZIVNE NEGE - 2012.

PRIRUČNIK - BOL U PEDIJATRIJI - ZADACI PEDIJATRIJSKE SESTRE 2012.

**PROMOCIJA I ORGANIZACIJA 5 EfCCNa i UINARS KONGRESA 2013.**

# PRVO OBAVEŠTENJE

## KURS UINARS SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM - APRIL 2012. NIŠ "MEHANIČKA VENTILACIJA BOLESNIKA"

### POKROVITELJI

UDRUŽENJE MST INTENZIVNIH NEGA, ANESTEZIJE I REANIMACIJE SRBIJE  
UDRUŽENJE MSZT NIŠAVSKOG OKRUGA "BELO SRCE"

### ORGANIZATOR

SEKCIJA INTENZIVNIH NEGA SRBIJE

### DOMAĆINI

KC NIŠ KLINIKA ZA INFektivNE BOLESTI  
KC NIŠ KLINIKA ZA PULMOLOGIJU I TBC KNEZ SELO

**U OKVIRU KURSA BIĆE URUČENE POVELJE "ČUVAR ŽIVOTA"  
ZA MEDICINSKE SESTRE - TEHNIČARE INTENZIVNIH NEGA SRBIJE**

**UČESNICI KURSA DOBIJAJU PRIRUČNIK - ZBORNIK CELIH RADOVA  
NA TEMU "MEHANIČKA VENTILACIJA BOLESNIKA"**

**UČESNICI DOBIJAJU BESPLATAN PRISTUP ON line EDUKACIJI UINARS**

### PREDSTAVLJAMO DEO STRUČNIH TEMA ZA KOJE SU ANGAŽOVANI PREDAVAČI PO POZIVU

- Respiratorne bolesti i Respiratorni centar; Neinanzivna mehanička ventilacija;
- Inanzivna mehanička ventilacija; Mehanička ventilacija bolesnika i anestezija;
- Specifičnosti sestrinskih intervencija kod dece na mehaničkoj ventilaciji; Dijapazon sestrinskih intervencija kod bolesnika na mehaničkoj ventilaciji (Kontrola vitalnih parametara bolesnika na mehaničkoj ventilaciji, Monitoring system, Tehnički razlozi za otežano očitavanje EKG-monitoring krive, Skor sistem za kontrolu sedacije, Održavanje prohodnosti disajnih puteva, Zdravstvena nega gornjih disajnih puteva, Intenzivna terapija kod bolesnika na mehaničkoj ventilaciji, Neželjena dejstva lekova, Dokumentovanje mehaničke ventilacije). Zdravstvena nega bolesnika na mehaničkoj ventilaciji;
- Energetske i nutritivne potrebe bolesnika na mehaničkoj ventilaciji; Fizikalna terapija bolesnika na mehaničkoj ventilaciji; Međuklinički transport bolesnika; Bolničke infekcije - mere prevencije ugrađene u postupke zdravstvene nege bolesnika na mehaničkoj ventilaciji.

Mnogi znaju zašto je UINARS lider u kontinuiranoj edukaciji Srbije, pridružite se i proverite!

**Osigurajte svoje učešće ...**

# PRVO OBAVEŠTENJE

## KURS UINARS SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM - MART 2012. NOVI SAD "OSNOVI ANESTEZIJE"

### POKROVITELJ

UDRUŽENJE MST INTENZIVNIH NEGA, ANESTEZIJE I REANIMACIJE SRBIJE

### ORGANIZATOR

SEKCIJA ANESTEZIJE I REANIMACIJE SRBIJE

### DOMAĆINI

KC NOVI SAD KLINIKA ZA GINEKOLOGIJU I AKUŠERSTVO

**U OKVIRU KURSA BIĆE URUČENE POVELJE "ČUVAR ŽIVOTA"  
ZA MEDICINSKE SESTRE – TEHNIČARE ANESTEZIJE I REANIMACIJE SRBIJE**

**UČESNICI KURSA DOBIJAJU PRIRUČNIK – PREVOD IFNA  
NA TEMU "OSNOVI ANESTEZIJE"**

**UČESNICI DOBIJAJU BESPLATAN PRISTUP ON line EDUKACIJI UINARS**

### **PREDSTAVLJAMO DEO STRUČNIH TEMA ZA KOJE SU ANGAŽOVANI PREDAVAČI PO POZIVU**

- **Predstavljanje Klinike za anesteziju AMC Amsterdam, Medicinska Matematika** (Metod formula, Konverzija odnosa i procenta, Konverzija % u mg, Konverzija mg u %), **Preanestetička evaluacija, Dokumentovanje anestezije, Medikamenti koji se koriste u anesteziji, Priprema za anesteziju** (Opšta provera opreme, Provera opreme i materijala vezane za pacijenta, Preoperativna procena pacijenta, Medicinska istorija, razgovor i fizički pregled, Pregled sistema, Laboratorijske vrednosti, Fizički pregled, Premedikacija, ASA klasifikacija), **Pozicioniranje i monitoring** (Prevenција povreda pacijenata, Praćenje faza anestezije (po Guedelu) i faze anestezije, Monitoring neuromuskularne blokade, Monitoring vitalnih funkcija, Pulsna oksimetrija, Kapnografija, Prekordijalni/ezofagealni stetoskop), **Disajni putevi** (Preoperativna procena, Karakteristike koje mogu učiniti intubaciju otežanom, Razlike u disajnim putevima između odraslih i dece), **Kardiopulmonalno cerebralna reanimacija Prof dr Predrag Lalević, Srčani zastoј u operacionoj sali i alergijske reakcije, Osnovi oporavka** (Buđenje iz anestezije, Soba za oporavak i oprema, Izveštavanje ostalim pružaocima nege, Nadzor pacijenata tokom oporavka, Dokumentacija, Premeštaj pacijenta), **Anestezija u pedijatriji** (Fiziološke razlike, Farmakologija u pedijatriji, Praktična razmatranja u pedijatriji, Komplikacije u pedijatrijskoј anesteziji, Upravljanje postoperativnim bolom, Opšti i posebni medicinski uslovi). **Uzroci i prevencija stresa kod MST u anesteziji.**

Mnogi znaju zašto je UINARS lider u kontinuiranoј edukaciji Srbije, **pridružite se i proverite!**

**Osigurajte svoje učešće ...**

# KONKURS UINARS

## POVELJA UINARS „ČUVAR ŽIVOTA“ 2012.

Otvoren je konkurs za **Povelju UINARS „Čuvar života“** najviše priznanje za medicinske sestre – tehničare za izuzetne doprinose i posebne zasluge u svojoj profesiji na polju intenzivne nege, anestezije ili reanimacije Srbije.

- Svečana dodela Povelje „Čuvar života“ za medicinske sestre – tehničare u anesteziji i reanimaciji održaće se u okviru Kurza Sekcije anestezije i reanimacije Srbije marta 2012. u Novom Sadu.
- Svečana dodela Povelje „Čuvar života“ za medicinske sestre – tehničare intenzivnih nega održaće se u okviru Kurza Sekcije intenzivnih nega Srbije aprila 2012. u Nišu.

### KRITERIJUMI ZA DODELU POJEDINAČNE POVELJE „ČUVAR ŽIVOTA“

1. Kandidati obavezno moraju imati u svojoj profesionalnoj biografiji pokazatelje za izuzetan doprinos razvoju sestrinstva;
2. Istaknuta stručnost i profesionalizam u radu;
3. Human i empatijski odnos prema korisniku usluga zdravstvene nege i članovima porodice uz poštovanje dostojanstva čoveka i autonomije ljudskih prava;
4. Sposobnost za timski rad, kvalitetna interpersonalna komunikacija, potvrđene organizacione sposobnosti, izražena kreativnost u radu;
5. Kontinuirana lična edukacija i angažovanje na edukaciji sestara članova tima;
6. Implementacija novina iz struke u svakodnevnu praksu;
7. Aktivno učešće u radu profesionalne asocijacije UINARS i doprinos njenom razvoju;
8. Svojim celokupnim likom i delima da doprinosi razvoju profesije, časti i ugleda medicinske sestre.

### USLOVI ZA KANDIDATURU

1. Radno iskustvo – minimum 5 godina neprekidnog rada uz bolesnika na poslovima zdravstvene nege u polju intenzivne nege, anestezije ili reanimacije.
2. Inicijativu za dodelu povelje može dati pojedinac (zdravstveni radnik, pacijent, drugo lice) ili kolegice iz radne jedinice.
3. Inicijativa za dodelu povelje mora biti obrazložena uz obaveznu saglasnost kandidata.
4. Povelja se dodeljuje isključivo pojedincu.
5. Kandidat za Povelju „Čuvar života“ ne mora biti član UINARS, ali je poželjno.

### KRITERIJUMI ZA DODELU KOLEKTIVNE POVELJE „ČUVARI ŽIVOTA“

Kriterijumi za kolektivnu Povelju „Čuvar života“ su: Kvalitet, kontinuitet i kreativnost u timskom radu. Kvalitetna interpersonalna komunikacija multiprofesionalnog tima. Implementacija novina iz struke u svakodnevnu kliničku praksu. Za kolektivnu Povelju „Čuvari života“ navesti broj članova UINARS u jedinici ili odeljenju koje predlažete i aktivnosti za unapređenje rada strukovne asocijacije.

Potrebne podatke dostaviti najkasnije do 29.02.2012. godine poštom, na adresu: UINARS - Gordana Dragošev, Bulevar Nikole Tesle 23/1 18 000 Niš – KOMISIJI UINARS ZA NAGRAĐIVANJE. Obavezno naznačiti ime i prezime osobe zadužene za korespondenciju kao i adresu i broj telefona da bi poslali povratnu informaciju za kandidaturu.



5<sup>th</sup>

EfCCNa and UINARS Congress 2013  
Congress of the European Federation  
of Critical Care Nursing Associations

East meets West:  
Critical Care Nursing Strengthening  
Healthcare in Europe

Belgrade, Serbia, 23 – 25 May 2013  
[www.efccna2013.rs](http://www.efccna2013.rs)



Download:  
Second Announcement  
& Call For Abstracts

**POKROVITELJI:**  
MINISTARSTVO ZDRAVLJA REPUBLIKE SRBIJE  
KOMORA MEDICINSKIH SESTARA I  
ZDRAVSTVENIH TEHNIČARA SRBIJE

Abstrakti će biti predmet podjednake tajne revizije, a autori će biti obavješteni o prihvatanju u roku od četiri nedelje od isteka roka za slanje abstrakta. Autori su dužni da pripreme svoje sažetke na neku od navedenih kongresnih tema. Abstrakti se mogu poslati samo elektronski, preko kongresne web stranice i moraju biti napisani na engleskom jeziku. Specifični detalji o strukturi abstrakta i načinu slanja biće dostupni na [www.efccna2013.rs](http://www.efccna2013.rs). Autori kojima je prihvaćen abstrakt treba da se registruju kao učesnici kongresa kako bi ispunili uslove za prezentovanje svojih stručnih radova. Posle kongresa, svi uspešni abstrakti će biti objavljeni i dostupni na [www.efccna.org](http://www.efccna.org)

**KRAJNJI ROK ZA SLANJE ABSTRAKTA:**  
**1. novembar 2012.**

**OBEZBEĐENO JE SIMULTANO PREVOĐENJE NA SRPSKI JEZIK ZA SVE UČESNIKE, PREDAVANJA MORAJU BITI PRIPREMANA I IZLAGANA NA ENGLSKOM JEZIKU.**

*Ukoliko želite da Vas lično informišemo o aktuelnostima u toku organizacije Evropskog kongresa dostavite Vašu ličnu Email adresu na [uinars@gmail.com](mailto:uinars@gmail.com).*

[www.efccna2013.rs](http://www.efccna2013.rs)

Poštovane kolegice, kolege, prijatelji, saradnici i članovi UINARS u ime Evropske federacije asocijacija medicinskih sestara za negu kritično obolelih (EfCCNa) i Udruženja medicinskih sestara - tehničara intenzivnih nega, anestezije i reanimacije Srbije (UINARS), sa velikim zadovoljstvom Vas pozivamo da prisustvujete na inspirativnom Evropskom kongresu koji je postao glavna tačka u kalendaru sestrinstva za negu kritično obolelih. 5. EfCCNa - UINARS Kongres će biti održan u uzbudljivom i kosmopolitskom gradu Beogradu, u Srbiji, tokom 23 - 25. maja 2013. godine.

Ovaj međunarodni događaj ima za cilj da pruži učesnicima bogato i stimulatívno kongresno iskustvo koje odražava snagu saradnje i motivacije medicinskih sestara koje rade sa kritično obolelim pacijentima, inspirisanu EfCCNa motom: **Radeći zajedno - Postižemo više.**

Pored obećavajućeg i podsticajnog stručnog programa, grad Beograd, kao jedan od najstarijih gradova u Evropi, ostao je šarolik, živahan i kulturno bogata lokacija koju je vredno posetiti. **Radujemo se unapred da Vam poželimo dobrodošlicu u Beogradu.**

### **POZIV ZA ABSTRAKTE**

Međunarodni naučni odbor Vas poziva da pošaljete abstrakte na teme od značaja za negu kritično obolelih, **uključujući sve jedinice intenzivnih nege, koronarne jedinice, urgentnu negu, hitnu pomoć i službu anestezije.** Kongres ima za cilj da pokrije širok spektar nege kritično obolelih, edukaciju, menadžment i istraživanja sa naglaskom na njihov međunarodni značaj za evropski zdravstveni sistem.

**Abstrakti treba da se uklope u glavne teme kongresa:**

- RAZVOJ KLINIČKE PRAKSE,
- UNAPREĐENJE BRIGE O KRITIČNO OBOLELIMA,
- INOVATIVNE ULOGE,
- PRIMENA TEHNOLOGIJE,
- OSIGURANJE KVALITETA I UNAPREĐENJE USLUGA ,
- INFORMISANJE U PRAKSI KROZ ISTRAŽIVANJA.

### **EfCCNa & UINARS STIPENDIJSKE NAGRADE**

EfCCNa i UINARS nude šest Stipendijskih nagrada. Svaka nagrada je u vrednosti od 400€. Tri nagrade su predviđene za istočnoevropske učesnike i tri za zapadnoevropske učesnike (videti sajt za više detalja). Da biste se prijavili za neku od nagrada potrebno je da pri slanju abstrakta, elektronskim putem preko web stranice, obeležite za koju od nagrada želite da Vaš abstrakt bude razmatran:

- a) Mladi naučnik (b) Najbolju praksu ili (c) Nagrada za inovaciju u edukaciji.**